

INHOUDELIJK VERSLAG

SUBSIDIEPROJECT DEELCOLLECTIE 'PERSONALIA'

Laatste bewerking: 19 januari 2024

**PASSCHENDAELE
MUSEUM 1917**

Experience. Reflect. Remember.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	2
HOOFDSTUK 1 - WP 1: OPSTART	3
1. Doelen en realisaties	3
2. Verklaring.....	4
2.1. Thesaurus 'objectnamen'	4
2.2. Privacy- en auteursrechten.....	4
HOOFDSTUK 2 - WP 2 & 3: DIGITALISATIE.....	6
1. Doelen en realisaties	6
2. Verklaring.....	7
2.1. Gerealiseerde afbeeldingen.....	7
2.2. Fotostudio.....	8
2.3. Handleiding digitaliseren	8
HOOFDSTUK 3 - WP 4 & 5 - DOORGEDREVEN REGISTRATIE EN DATA-OPSCHONING.....	9
1. Doelen en realisaties	9
2. Verklaring.....	10
2.1. Depotonderzoek.....	10
2.2. Waarderingsonderzoek	10
2.3. Persoonsonderzoek	12
2.4. Doorgedreven registratie	12
HOOFDSTUK 4 - WP6 – ONTSLUITING	14
1. Doelen en realisaties	14
2. Verklaring.....	15
2.1. Erfgoedinzicht en Wikimedia Commons.....	15
2.2. Persistent identifiers	15
2.3. Personendatabase	16
HOOFDSTUK 5 - WP 7 – HERGEBRUIK MOGELIJK MAKEN	17
1. Doelen en realisaties	17
2. Verklaring.....	18
2.1. De OSLO uitwisselingsstandaard	18
BESLUIT	19

INLEIDING

Het Memorial Museum Passchendaele 1917 bezit een uitgebreide deelcollectie 'personalía', dat wil zeggen objecten die gelieerd of in verband gebracht worden met personen. Bij de start van het project werd de omvang geschat op 2.203 objecten van in totaal 502 verschillende personen. Dat kan opgedeeld worden in 2D- en 3D-objecten.

In de categorie 2D-objecten vinden we objecten zoals foto's, brieven, telegrammen, postkaarten, inschrijvingsdocumenten en documenten van herbegraving, etc. Onder de andere categorie vallen uniformen, uitrusting, relictén, medailles, getuigschriften, grafplaatjes, bidprentjes en persoonlijke objecten zoals bijbels of zakboeken, etc.

Met dit project wou het museum de deelcollectie **digitaliseren, doorgedreven registreren en ontsluiten** als persoonsverhalen. Bijkomende doelstelling van dit project is de voorbereidende oefening om **hergebruik** van de collectiedata mogelijk te maken, zowel voor eigen gebruik, als voor externen.

Dit inhoudelijke verslag volgt de gestructureerde opzet van het project, waarbij elk hoofdstuk de specifieke werkpakketten behandelt. Het begin van elk hoofdstuk start met een beknopt overzicht van de doelstellingen en behaalde resultaten. Die samenvattingen worden vervolgens nader toegelicht in de daaropvolgende sectie.

Het eerste hoofdstuk omvat de bespreking van de project opstart. Hier wordt ingegaan op de initiële fasen, doelstellingen en planning om een overzicht te bieden van het begin van het proces. Het tweede hoofdstuk richt zich op de digitalisering van de objecten, zowel 2D- als 3D-documenten. Hier worden de realisaties en uitdagingen belicht die zijn aangepakt om de fysieke objecten in een digitale vorm vast te leggen. Het derde hoofdstuk biedt inzicht in de doorgedreven registratie en data-opschoning die hebben plaatsgevonden. Het legt de nadruk op de uitbreiding van de collectie, het waarderingsonderzoek, het persoonsonderzoek en de registratieresultaten. Het voorlaatste deel van dit rapport behandelt de ontsluiting van de digitale collectie. Door wijzigingen in het projectplan werd dat werkpunt het meest ingekort. Daardoor werden die doelen niet volledig gerealiseerd binnen de vooropgestelde tijdsperiode. Het vijfde en laatste hoofdstuk richt zich op het hergebruik van de collectiedata. Dit hoofdstuk verduidelijkt onder andere de deelname van het museum aan het OSLO-traject van meemoo.

Dit document besluit met een samenvatting van het project en een opsomming van de behaalde resultaten.

Voor de ondersteuning van het project wil de projectmedewerker graag zijn waardering uitspreken voor het wetenschappelijke team van het Memorial Museum Passchendaele 1917, evenals voor Rabab Hammoudi en Greet Voorhoof (Red Star Line Museum), Frederik Vandewiere (In Flanders Fields Museum), Tine Decosemaker (Archief Gent), Diethard Vlaeminck (KOERS) en het Team Expertise van meemoo, in het bijzonder Lise Ruts, Astrid Vergauwe, Sam Donvil en Bert Lemmens.

HOOFDSTUK 1 - WP 1: OPSTART

1. Doelen en realisaties

Vooropgestelde doelen:	
Nr.	Omschrijving
1.	Aanwerving projectmedewerker en vrijwilligers
2.	Opstart projectmanagement
3.	Koppeling met de Art & Architecture Thesaurus (AAT)
4.	Vastleggen inventarisatiestrategie
5.	Vastleggen dataprofiel, standaarddatastructuur en documentatiestructuur en deze beschikbaar stellen voor sector via website CEST.
6.	Onderzoek privacy-en auteursrechten

Gerealiseerde doelen:		
Nr.	Beoordeling	Korte verklaring
1.	Afgewerkt	Projectmedewerker en vrijwilligers aangeworven: <ul style="list-style-type: none">• Wouter De Witte werd aangeworven op 16 februari 2022. De projectmedewerker werkte halftijds op het project van 16 februari 2022 tot 31 mei 2022. Van 1 juni 2022 tot 31 december 2023 werkte hij voltijds op het project;• De projectmedewerker nam gedurende het project deel aan verschillende bijscholingen, o.a. i.v.m. OpenRefine en de bootcamp open culturele data (2022) van meemoo;• De vrijwilliger 2D-digitalisatie startte in juli 2022, de vrijwilliger 3D-digitalisatie startte in maart 2023.
2.	Afgewerkt	Projectmanagement opgestart in februari 2022.
3.	Geherdefinieerd & afgewerkt	Volledige thesaurus objectnamen gekoppeld met Art & Architecture Thesaurus (AAT) <ul style="list-style-type: none">• Zie uitleg hieronder (HS1, 2.1.)
4.	Afgewerkt	De inventarisatiestrategie voor personalia werd vastgelegd in een praktische handleiding die doorheen het project werd bijgestuurd.
5.	Afgewerkt	Drie dataprofielen vastgelegd met hulp van meemoo en beschikbaar gesteld op CEST, rekening houdende met opmerkingen in de beslissing van de minister. <ul style="list-style-type: none">• Funerair erfgoed: link naar CEST.• Medailles: link naar CEST.• <i>Trench art</i> – granaathulzen: link naar CEST.
6.	Afgewerkt	Privacy-en auteursrechten werden uitgebreid onderzocht. <ul style="list-style-type: none">• Zie uitleg hieronder (HS1, 2.2.)

2. Verklaring

2.1. Thesaurus 'objectnamen'

De 903 lemma's in de Axiell thesaurus 'objectnamen' - die in het begin enkel de waarden "term" en "soortnaam" bevatten - werden verrijkt met de "term code", "status", "bron", "nummer" en "scope note". De juiste AAT-termen werden eerst machinaal geïdentificeerd aan de hand van **OpenRefine**. Dat resultaat werd handmatig geverifieerd en vervolgens geregistreerd in Axiell. Ongebruikte en dubbele termen werden verwijderd, waardoor de thesaurus gereduceerd werd tot 792 lemma's.

Een deel van de thesaurus kan (momenteel) **niet gelinkt worden** aan de AAT. De hoofdreden daarvoor is dat het museum termen gebruikt voor objecten (bv. oorlogsmaterieel) die nog niet opgenomen zijn in de AAT. Aangezien de collega erfgoedinstellingen ook de AAT gebruiken als standaard, kunnen we ervan uitgaan dat die termen tussen verschillende organisaties uniform zijn. Maar bij termen waarvoor er geen AAT equivalent is, bestaat het risico dat organisaties hun eigen benamingen en definities creëren, wat kan leiden tot inconsistenties tussen verschillende instellingen.

Om dit te voorkomen, werd er **contact opgenomen** met de registrator van het **In Flanders Fields Museum** om te overleggen over beide thesauri. Die gesprekken resulteerden in een **gezamenlijk traject** waarbij de afwijkingen tussen beide thesauri geïdentificeerd en weggewerkt werden. Gedurende dat proces bleek ook interesse vanuit andere collega-instellingen voor dit traject. Om die reden werd beslist om een CEST-pagina te publiceren over het opschoningsproces, het verrijgingsproces en de gelijkschakeling tussen het Memorial Museum Passchendaele 1917 en het In Flanders Fields Museum. De resulterende dataset is openbaar **beschikbaar op CEST en werd gedeeld** met Talbot House, Museum aan De IJzer, Atlantikwall Raversyde en het War Heritage Institute. Door die dataset open te publiceren, wil het museum andere organisaties in staat stellen om gelijkenissen en afwijkingen te identificeren. Dat opent de mogelijkheid tot verdere harmonisatie van de thesauri in het werkveld.

De omvang, tijdsduur en werklast van dit doel bleek groter dan oorspronkelijk gepland (er werd gedurende de twee jaar periodiek aan de thesaurus gewerkt). Het museum verantwoordt dit echter met de relevante resultaten, zowel voor het museum intern als het werkveld extern.

2.2. Privacy- en auteursrechten

Bij het start van het project bezat het museum een **elementaire kennis** met betrekking tot privacy- en auteursrechten. In navolging van dat aandachtspunt van de minister werd dat door de projectmedewerker verder uitgediept. De projectmedewerker werd daarbij **geholpen door** het **Red Star Line Museum** en **Archief Gent** (in de nasleep van CoGent). Dat resulteerde in **twee verwezenlijkingen**.

Het eerste heeft betrekking tot de kennis rond privacy- en auteursrechten in het algemeen. De **organisationale kennis** over het thema werd verbeterd en structureel verankerd door een intern document met voorbeelden uit de eigen museumpraktijk, een Excel-document dat automatisch het vervallen van rechten berekent. Ten slotte presenteerde de projectmedewerker de resultaten aan het wetenschappelijk museum personeel.

De tweede verwezenlijking is een **juridisch kader voor interviews** in de context van mondelinge geschiedenis.

Doorheen het project werd duidelijk dat, hoewel er genoeg materiaal aanwezig was in het museum over de objecten zelf, de informatie over de context van het object beperkt was. Om dat probleem te verhelpen werd contact opgenomen met de schenkers van die objecten en werden zij geïnterviewd. Er was echter beperkte interne kennis met betrekking tot **mondelinge geschiedenis** in het algemeen en de privacyaspecten ervan in het specifiek.

De ontdekking van het hierboven beschreven probleem vond simultaan plaats met de deelname van de projectmedewerker aan de stuurgroep inhaalbeweging collectieregistratie (rond privacy en ethiek m.b.t. mondelinge geschiedenis), georganiseerd door het **Red Star Line Museum**. De conclusie van die gesprekken was dat hun problemen met betrekking tot mondelinge geschiedenis gelijkaardig waren aan die van het MMP1917. In navolging van – en ondersteund door – het Red Star Line Museum ontwikkelde de projectmedewerker een **gegevensbeschermingseffectbeoordeling** (DPIA) en een **contractenbundel** voor mondelinge geschiedenis. De resultaten daarvan werden toegelicht door de projectmedewerker op de ‘netwerkdag mondelinge geschiedenis’ (13 november 2023).

Net als het doel in verband met de thesaurus werd de omvang van dit doel groter dan oorspronkelijk gepland. Door in te spelen op de ontwikkelingen van het Red Star Line Museum kon het museum echter relevante kennis en ervaring opdoen.

HOOFDSTUK 2 - WP 2 & 3: DIGITALISATIE

Voor de eenvoud van dit document worden beide werkpunten met betrekking tot digitalisatie samen besproken.

1. Doelen en realisaties

Vooropgestelde doelen:	
Digitalisatie van 1.624 2D-objecten	
Nr.	Omschrijving
1.	Uitvoeren van de testopstelling
2.	De projectmedewerker stuurt twee vrijwilligers aan die de documentaire collectie digitaliseren volgens kwaliteitsnormen van CEST.
Digitalisatie van 579 3D objecten	
Nr.	Omschrijving
5.	Uitvoeren van de testopstelling
6.	Professionele fotograaf, die als vrijwilliger het museum ondersteunt (auteursrecht wordt overgedragen), fotografeert de collectie volgens richtlijnen.
Algemeen	
Nr.	Omschrijving
3.	Controle werkproces en kwaliteit
4.	Duurzame opslag en beheer

Gerealiseerde doelen:		
Digitalisatie van 1.624 2D-objecten		
Nr.	Beoordeling	Korte verklaring
1.	Afgewerkt	De testopstelling werd uitgevoerd in juli 2022 en is gebaseerd op het vorige digitaliseringsproject (2020).
2.	Afgewerkt	De projectmedewerker stuurde een vrijwilliger aan. Het scannen van de documentaire collectie werd afgewerkt in 2022. <ul style="list-style-type: none">• Zie uitleg hieronder (HS2, 2.1.)
Digitalisatie van 579 3D-objecten		
Nr.	Beoordeling	Korte verklaring
3.	Afgewerkt	De testopstelling werd uitgevoerd in midden 2022. Een fotostudio werd ingericht en gedurende het project verbeterd. <ul style="list-style-type: none">• Zie uitleg hieronder (HS2, 2.2.)
4.	Afgewerkt	De professionele fotograaf en de projectmedewerker fotografeerden de collectie van maart 2023 tot december 2023. Dit resulteerde in een praktische handleiding voor objectfotografie. <ul style="list-style-type: none">• Zie uitleg hieronder (HS2, 2.2. en 2.3.)
Algemeen		
Nr.	Beoordeling	Korte verklaring
5.	Afgewerkt	Het werkproces en de kwaliteit werd gecontroleerd door de projectmedewerker aan de hand van visuele en machinale methodes (bv. door middel van DPF Manager).
6.	Afgewerkt	De gefotografeerde collectie wordt duurzaam opgeslagen en beheerd op de server van gemeente Zonnebeke. Sinds dit project worden deze bestanden bewaakt door <i>Fixity Pro</i> in functie van digitale preservatie.

2. Verklaring

De digitalisering van 1.624 2D-objecten (documenten) was voorzien voor mei-juli 2022 en werd binnen die tijdsperiode afgewerkt. De digitalisering van 579 3D-objecten was voorzien voor mei - september 2022, maar werd opgeschoven naar het voorjaar van 2023.

2.1. Gerealiseerde afbeeldingen

De vooropstelde doelen waren het digitaliseren van 1.624 2D-objecten tussen mei en juli 2022 en het fotograferen van 579 3D-objecten tussen mei en september 2022. Na onderzoek bleek het om **1.976 2D-objecten** en **664 3D-objecten** te gaan (zie HS3, 2.1.).

Met de opgedane ervaring van het voorgaande digitaliseringsproject kon de digitalisering van de 2D-objecten binnen de geplande tijdsperiode afgewerkt worden. Het fotograferen van 3D-objecten moest echter uitgesteld worden naar het voorjaar van 2023. De reden daarvoor was de afwezige ervaring en de noodzaak om de werkmethodes kritisch te evalueren. Dat resulteerde in een praktische handleiding voor objectfotografie (zie HS2, 2.3.).

	2D-objecten	3D-objecten	Samen
Objecten binnen project	1.976	442	2.418
Objecten buiten project	81	166	247
Totaal	2.057	608	2.665

Tabel 1: Aantal gefotografeerde objecten tijdens het project.

Tijdens het project werden er **7.289 afbeeldingen** gemaakt (waarvan 1.807 objectfoto's van 3D-objecten). Het verschil tussen het aantal objecten en het aantal gerealiseerde afbeeldingen heeft te maken met voor- en achterkanten bij 2D-objecten, alsook verschillende gezichtshoeken bij 3D-objecten. Van die foto's zijn archiefbestanden (TIFF) en raadpleegbestanden (JPG) gemaakt. Het museum bewaart de raadpleegbestanden in de dossiers van de gerelateerde personen op de server. Het handmatig verplaatsen van duizenden foto's kost veel tijd. Daarvoor werd een oplossing op basis van **Visual Basic** (in Excel) gevonden en **gepubliceerd** op **CEST**.

Er konden **222 objecten** niet tijdens het project gedigitaliseerd worden. De hoofdzakelijke reden daarvoor was de moeilijk bereikbare locatie (bv. de permanente publieke collectie) of de omvang van het object (moeilijk te transporteren naar de fotostudio). Het museum zal hiervoor een oplossing zoeken en deze objecten fotograferen tijdens de geplande museumvernieuwing in 2024-2025. De **247 objecten** buiten het project die gedigitaliseerd werden, hebben hoofdzakelijk te maken met nieuwe aanwinsten tijdens de periode 2022-2023, al dan niet vallend onder de deelcollectie 'personalia'. Aangezien er een actief digitaliseringsproces liep – en de vrijwilligers en infrastructuur aanwezig waren – was het efficiënt om die objecten op te nemen in het proces.

2.2. Fotostudio

Voor de aanvang van het project had het museum beperkte ervaring met objectfotografie. Enerzijds **ontbrak de infrastructuur** (de fotostudio) en anderzijds zat de **praktische kennis** voornamelijk bij vrijwilligers (zie HS2, 2.3.).

Om de kwaliteit van de objectfotografie te verbeteren, werd een **permanente fotostudio** ingericht. Die studio bestaat onder andere uit een witte studio achtergrond en professionele fotografielampen en kleurenkaarten. Daardoor worden objecten niet langer ad-hoc gefotografeerd in omstandigheden die niet optimaal zijn. De fotostudio blijft behouden na afloop van het project en wordt gebruikt om nieuwverworven objecten te fotograferen die niet tot het oorspronkelijke projectplan behoorden.

2.3. Handleiding digitaliseren

De handleiding voor het scannen van 2D-objecten van het digitaliseringsproject uit 2020 werd geëvalueerd en aangevuld met een handleiding voor het fotograferen van 3D-objecten.

Dit project was de eerste waarbij werkmethodes voor 3D fotografie **kritisch geanalyseerd en verbeterd** werden. Zoals hierboven beschreven was de inhoudelijke en technische kennis omtrent fotografie bij het vaste museumteam beperkt. De kennis werd namelijk vooral gedragen door vrijwilligers. Hoewel die vrijwilligers ervaren fotografen zijn, zorgde het gebrek aan interne kennis ervoor dat de kwaliteit van hun afbeeldingen – vanuit het oogpunt van museale objectfotografie – moeilijk gecontroleerd kon worden.

De nieuwe interne handleiding voor objectfotografie is een **praktische gids** voor de opstelling van de fotostudio en de objecten, de instellingen voor de camera, de methodes voor de nabewerking en opslag van de afbeeldingen. Het geeft uitleg over technische aspecten van fotografie en systematiseert de werkwijze. Het bevat ook informatie over de nabewerking van afbeeldingen voor publicatie en het aanvullen van metadata in functie van publicatie onder een CCO-licentie. Voor de opbouw van de handleiding kreeg de projectmedewerker hulp van KOERS, CO7 en de fotograaf-vrijwilligers.

Oude opname

Opname uit het project

HOOFDSTUK 3 - WP 4 & 5 - DOORGEDREVEN REGISTRATIE EN DATA-OPSCHONING

Voor de eenvoud van dit document worden beide werkpunten samen besproken. Beiden zijn gerelateerd aan elkaar en verliepen simultaan.

1. Doelen en realisaties

Vooropgestelde doelen:	
<i>Doorgedreven registratie van objecten: (juni 2022 tot juli 2023)</i>	
Nr.	Omschrijving
1.	Projectmedewerker doet doorgedreven registratie via Invulboek Objecten (CEST): Diepgaander onderzoek naar herkomst, afkomst, persoon: aanvulling persoonsgegevens in database, mits check rechten (auteur + privacy).
<i>Dubbele data-opschoning: (augustus tot september 2023)</i>	
Nr.	Omschrijving
1.	Controle door de projectmedewerker: visueel en via OpenRefine.
2.	De bestanden worden gevalideerd met behulp van JHOVE.
3.	Waardering van collectie: collectie die eerder aansluit bij ander collectieprofiel herbestemming mogelijk.

Gerealiseerde doelen:		
<i>Doorgedreven registratie van objecten: (juni 2022 tot juli 2023)</i>		
Nr.	Beoordeling	Korte verklaring
1.	Gedeeltelijk afgewerkt	Projectmedewerker registreerde objecten aan de hand van het Invulboek Objecten (CEST). De minimale registratie werd weggewerkt, verbeterpunten werden verbeterd en 635 objecten werden diepgaand beschreven. De projectmedewerker schreef een begeleidend document voor registratie. <ul style="list-style-type: none"> • Zie uitleg hieronder (HS3, 2.4.)
2.	Extra doel	De omvang van deze collectie werd uitgebreid aan de hand van een fysiek depotonderzoek in het museum en aan de hand van nieuwe verwevingen. <ul style="list-style-type: none"> • Zie uitleg hieronder (HS2, 2.1.)
3.	Extra doel	De personen in de collectie werden onderzocht en aangevuld in persoonsdatabase van het museum. Een interne handleiding voor onderzoek werd opgemaakt en de methodes werden verbeterd. <ul style="list-style-type: none"> • Zie uitleg hieronder (HS2, 2.3.)
<i>Dubbele data-opschoning: (augustus tot september 2023)</i>		
Nr.	Beoordeling	Korte verklaring
1.	Afgewerkt	De gegevens werden onderzocht en opgeschoond aan de hand van Excel en OpenRefine.
2.	Geschraapt	De bestanden moesten niet gevalideerd worden aangezien het hier om nieuwe bestanden gaat. Het programma DPF Manager volstond.
3.	Afgewerkt	De collectie werd gewaardeerd en opgedeeld naar gelang waarde voor het collectieprofiel. Objecten die herbestemd kunnen worden zijn gesignaleerd. <ul style="list-style-type: none"> • Zie uitleg hieronder (HS2, 2.2.)

2. Verklaring

2.1. Depotonderzoek

De eerste stap van de doorgedreven registratie was het **fysiek onderzoeken van de collectie**. Aangezien de deelcollectie 'personalia' als concept rond de eeuwherdenking van WO1 ontstaan is, werd die term retroactief toegepast op de oude collectie (1989 - ca. 2004). Al vroeg tijdens het project bleek dat sommige objecten door de mazen van het net waren geglipt. Het onderzoeken van de collectie was relatief intensief aangezien objecten fysiek opgezocht en onderzocht moesten worden (zowel in het depot als in de huidige museumopstelling). Het resultaat is echter een completer beeld op deze deelcollectie.

Vóór de aanvang van het project werd de totale omvang van deze deelcollectie geschat op 2.203 objecten van 502 verschillende personen. Na het doorgedreven onderzoek in de collectie, bleek het om **2.640 objecten** te gaan van in totaal **630** verschillende personen.

Vóór de aanvang van het project		1 November 2023	
Landcode	Aantal	Landcode	Aantal
BEL	202	BEL	234
DEU	193	DEU	247
CAN	6	CAN	10
AUS	13	AUS	22
GBR	81	GBR	100
FRA	1	FRA	6
NZL	6	NZL	7
JAM	0	JAM	1
Totaal	502	Totaal	630

Tabel 2: Aantal personen en hun afkomst in de deelcollectie 'personalia'.

2.2. Waarderingsonderzoek

De tweede stap was het uitvoeren van een waarderingsonderzoek op de deelcollectie. Het doel van dat onderzoek was om personen één van de **vijf waarderingscategorieën** toe te kennen in functie van het collectieprofiel en het verhaal dat het museum wil vertellen.

Dat waarderingstraject had twee functies. Enerzijds moest het traject signaleren welke personenverhalen (en hun objecten) **buiten het collectieprofiel** van het museum vielen (en het museum kan ontzamen). Anderzijds moest dit een ranglijst creëren van personen die **prioritair onderzocht** moesten worden. Persoonsonderzoek is een tijdsintensieve taak en het waarderingsonderzoek voorkwam dat tijd besteed werd aan niet-prioritaire of minder relevante verhalen.

Op de volgende pagina worden de resultaten opgelijst.

Categorie	Betekenis	Criteria	Resultaat
S	Uitzonderlijk	- voldoet aan minstens één van de criteria. - persoonsverhaal is - of de objecten zijn – uniek.	Bewaren
A	Relevant	- voldoet aan minstens één van de drie criteria.	Bewaren
B	Algemene waarde	- voldoet niet aan één van de criteria. - persoonsverhaal heeft - of de objecten hebben – een algemene of illustratieve historische waarde.	Bewaren
C	Irrelevant	- voldoet niet aan één van de criteria - Persoonsverhaal heeft - of de objecten hebben – geen algemene of illustratieve historische waarde.	Ontzamelen
OND	Onduidelijk	- onderzoek is nog incompleet. - er is te weinig info om één van de bovenstaande waarderingscategorieën toe te kennen.	Bewaren

Tabel 3: De waarderingscategorieën van het project.

Criteria	Aantal
S	28
A	157
B	117
C	148
ONB	182

Tabel 4: Aantal personen verdeeld per waarderingscategorie.

Landcode	Criteria	Aantal
BEL	A	17
	B	64
	C	29
	ONB	124
DEU	S	5
	A	70
	B	36
	C	100
CAN	ONB	38
	S	2
	A	3
	B	1
AUS	C	3
	ONB	1
	S	3
	A	16
GBR	B	1
	C	1
	ONB	1
	S	17
	A	43
FRA	B	14
	C	11
	D	2
	ONB	16
NZL	A	2
	C	3
	ONB	1
JAM	S	1
	A	5
	C	1
	A	1

Tabel 5: Aantal personen verdeeld per natie en waarderingscategorie.

2.3. Persoonsonderzoek

Voordat de projectmedewerker de collectiedata over personen in het collectiebeheersysteem kon aanvullen, moest (een deel van) die **gegevens** worden **aangemaakt** aan de hand van persoonsonderzoek.

Op basis van de resultaten van het waarderingsonderzoek werd een plan opgemaakt voor het persoonsonderzoek. Personen met categorie "S" en "A" kregen voorrang. Om *quick wins* te boeken, werd beslist militairen uit het voormalige Britse Rijk eerst te onderzoeken. De projectmedewerker kon daarbij rekenen op de aanwezige ervaring in het museum. Daarnaast werd de bestaande **onderzoekshandleiding geëvalueerd** en waar nodig aangevuld.

Voor militairen uit Frankrijk en Duitsland werd – waar het museum vóór dit project beperkte ervaring mee had – een **nieuwe onderzoekshandleiding** geschreven. Die handleiding beschrijft onder andere de *workflow* om Duitse teksten met gotische letters te transcriberen en vertalen aan de hand van het programma **Transkribus**.

Belgische militairen – waarvan slechts 17 personen categorie "A" hebben - werden binnen dit project als niet prioritair beschouwd. De reden daarvoor is tweevoudig. Enerzijds zijn die collectiestukken vaak verworven in de periode vóór de totstandkoming van het huidige collectieprofiel, waardoor ze niet langer passen in het verhaal dat het museum vandaag wil vertellen. Anderzijds is de digitaliseringsgraad van Belgische (militaire) archieven momenteel laag. Fysiek archiefonderzoek werd vanwege de tijdsdruk vermeden.

Een tijdsintensief, maar waardevol aspect van het persoonsonderzoek betrof het **opsporen, contacteren en interviewen** van schenkers om aanvullende contextinformatie te verzamelen. Die inspanningen leidden tot een impuls om de interne kennis op het gebied van mondelinge geschiedenis te verdiepen. Als gevolg daarvan ontstond een samenwerking met het Red Star Line Museum en werd er een juridisch en contractueel kader ontwikkeld voor het vastleggen van mondelinge geschiedenis, waarbij rekening werd gehouden met privacy en ethiek zoals beschreven in hoofdstuk 1, sectie 2.2.

Gedurende het project is de **onderzoeksmethodologie** van het persoonsonderzoek geëvalueerd, bijgewerkt en waar nodig aangevuld. Dat resulteerde in een gestandaardiseerde aanpak voor het formuleren en opslaan van onderzoeksresultaten. Bovendien zijn nieuwe procedures ontwikkeld voor het digitaal archiveren van onderzoeksresultaten.

Landcode	Aantal
AUS	22
BEL	7
CAN	10
DEU	42
FRA	2
GBR	98
JAM	1
NZL	7
Totaal:	189

Tabel 6: Aantal onderzochte personen per natie.

2.4. Doorgedreven registratie

Een aanzienlijk aantal objecten vertoonde beperkte beschrijvingen, vaak beperkt tot minimale registratiegegevens. Dat bemoeilijkte de identificatie van relevante objecten, bijvoorbeeld bij de samenstelling van (tijdelijke) tentoonstellingen. Het implementeren van een uitgebreidere registratiemethode diende twee hoofddoelen: enerzijds een gedetailleerdere beschrijving

van de objecten mogelijk maken en anderzijds het object meer context geven door informatie toe te voegen over de gerelateerde persoon en de historische waarde ervan.

Op basis van de inventarisatiestrategie (opgemaakt tijdens WP1, maar doorheen het project bijgestuurd) werden **gebreken in de registratie aangepakt en verholpen**. Enkele van de verbeterpunten waren bijvoorbeeld meertaligheid in de titels (bv. "grafsteen", "gravestone" of "grabstein" waren vermeld in de titels voor grafstenen), non-descriptieve titels (bv. "Brief John Doe"), beperkte beschrijvingen, het ontbreken van het invulveld "geassocieerde persoon/instelling" in het collectiemanagementsysteem en verschillende metadata voor dezelfde of gelijkaardige objecten (bv. bij massa-geproduceerde objecten zoals medailles).

Document Arthur Wayte
Document Arthur Wayte
Document Arthur Wayte
Document Arthur Wayte
Document Arthur Wayte
Document Arthur Wayte
Document Arthur Wayte
Document Arthur Wayte

Toestand vóór de registratie.

Brief van Elizabeth Moston aan Arthur William ...
Brief van Elsie Wayte aan Arthur William Wayte
Brief van zijn ouders aan Arthur William Wayte ...
Brief van zijn ouders aan Arthur William Wayte ...
Kopie van de geboorteakte van Hannah Maria ...
Huwelijksakte van Samuel Wayte en Hannah ...
Kopie van de geboorteakte van Joseph Dicken...
Doopakte van Edith Wayte gedateerd 21 mei 1...

Toestand na de registratie.

Om een gestructureerde en duurzame oplossing te bieden voor dat probleem binnen het museum, is er op basis van de inventarisatiestrategie **een begeleidend document** ontwikkeld. Dat document behandelt drie belangrijke aspecten. In de eerste plaats biedt het inzicht in methoden om efficiënter gebruik te maken van Axiell (bijvoorbeeld bij het opzoeken van objecten en het bulksgewijs aanpassen van resultaten). Ten tweede verduidelijkt het de invulregels die tijdens het project worden gehanteerd, zoals die voor het opstellen van titels of bijschriften. Ten slotte bevat het document inventarisatieprofielen voor in massa geproduceerde objecten, waardoor de gegevens uniform worden gestandaardiseerd.

Op basis van het waarderingsonderzoek werd beslist om **447** objecten niet op te nemen in de doorgedreven registratie. Daarvan zijn **382** objecten gekoppeld aan personen met een lage waarderingscategorie. Aangezien het museum die objecten vermoedelijk op termijn zal ontzamen, werden ze overgeslagen ten voordele van diepgaander onderzoek op personalia met een hogere waarderingscategorie. Het getal omvat ook **65** objecten die al ontzamd zijn.

Van de **overige objecten** is het project erin geslaagd de **minimale registratiegraad weg te werken**. De registratiekwaliteit (bv. de gedetailleerdheid van de beschrijvingen) verschilt afhankelijk van de waarderingscategorie van het object. Aan objecten met een hogere waardering werd meer tijd besteed. Zo hebben **635** van de 2.640 objecten een **diepgaande registratie** ondergaan. Dat getal omvat de complete deelcollectie van objecten die verband houden met personen uit het voormalige Britse Rijk, bestaande uit 581 objecten. Dat wil niet zeggen dat de registratie van de andere objecten niet verbeterd is. Die werden immers aangevuld met relevante collectiedata, verbeterpunten (zoals bv. meertaligheid) werden verbeterd en de gegevens werden opgeschoond aan de hand van data-opschoning. Met het woord 'diepgaande' bedoelen we dat de objecten in het collectiemanagementsysteem geüpdatet zijn op basis van de resultaten van het personenonderzoek.

HOOFDSTUK 4 - WP6 – ONTSLUITING

1. Doelen en realisaties

Vooropgestelde doelen:	
Nr.	Omschrijving
1.	2.203 objecten worden ontsloten via Digital Asset Managementsysteem (DAM) Memorix Maior (conform Linked Open standaarden) en via Erfgoedinzicht, in afwachting van centraal erfgoeddatabase en Wikimedia-Commons.
2.	Elk record wordt voorzien van <i>persistente identifiers</i> met resolver CultURLize
3.	502 dossiers in personendatabase worden ontsloten (bv. biografische informatie, militaire informatie, plaats van overlijden, omstandigheden, gedigitaliseerde objecten) en wanneer locatie kan gelinkt worden aan persoon via het geoportaal dat gekoppeld is aan database.

Gerealiseerde doelen:		
Nr.	Beoordeling	Korte verklaring
1.	Onvoltooid	<p>De ontsluiting werd slechts gedeeltelijk gerealiseerd. De beschrijvingen werden gepubliceerd op Erfgoedinzicht, maar de nieuwe afbeeldingen nog niet. Het museum kon ervaring opdoen met Wikimedia Commons, maar het ontsluiten bleek moeilijker dan aanvankelijk verwacht.</p> <p>Vanwege de aangepaste projectplanning werd het project op kosten van het museum verlengd tot eind maart 2024. Hierdoor kan dit werkpunt gerealiseerd worden.</p> <ul style="list-style-type: none">• Zie uitleg hieronder (HS4, 2.1.)
2.	Geschrapt & geherdefinieerd	<p>Er werd beslist om, in het kader van het project, geen <i>persistente identifiers</i> aan te maken. In navolging van het advies van meemoo werd een strategie uitgewerkt.</p> <ul style="list-style-type: none">• Zie uitleg hieronder (HS4, 2.2.)
3.	Onvoltooid	<p>630 dossiers werden met basisinfo ingevoerd in de personendatabase Passchendale Archives. 86 dossiers met een hoge waarderingscategorie werden uitgebreid ingevoerd.</p> <ul style="list-style-type: none">• Zie uitleg hieronder (HS4, 2.3.)

2. Verklaring

Als gevolg van de ingekorte tijdsduur van het project en de toegenomen aandacht voor andere prioriteiten, zoals privacy en OSLO, zijn de **doelstellingen** met betrekking tot ontsluiting **herzien**. Hoewel het oorspronkelijke plan was om dat binnen twee maanden af te ronden (september en oktober 2023), bleek die tijdslijn te ambitieus. Dat is de reden waarom het project op kosten van het museum verlengd is tot en met maart 2024.

2.1. Erfgoedinzicht en Wikimedia Commons

Ondanks dat de gerealiseerde afbeeldingen nog niet zijn geüpload naar **Erfgoedinzicht**, zijn de bijgewerkte beschrijvingen reeds zichtbaar. Met betrekking tot Wikimedia Commons heeft het museum door het project waardevolle ervaring opgedaan. Eind 2022 heeft de projectmedewerker, met ondersteuning van Samuel Donvil (meemoo) en door deelname aan de OpenRefine Community Workshop en de Wikimedia Uploadworkshop van meemoo, onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van **Wikidata en Wikimedia Commons**.

Wat betreft Wikidata bleek al snel dat de gegevens niet direct kunnen worden geüpload vanwege de *notability* (relevantie) voorwaarde. Momenteel heerst de consensus dat slachtoffers van WOI, die verder geen opmerkelijke verwezenlijkingen hebben bereikt, niet voldoen aan het *notability*-principe.

Dit *notability*-probleem is minder nijpend op Wikimedia Commons, aangezien afbeeldingen een bredere relevantie hebben dan alleen de data (dat wil zeggen, het object heeft intrinsieke waarde ongeacht de link met een historisch persoon). Daarbij moet wel worden gewaakt voor eventuele lopende auteursrechten van fotografen. Een conclusie van dit project is dat de deelcollectie **'personalia' minder geschikt** is voor de doeleinden die Wikimedia Commons nastreeft. In de nieuwe beleidstermijn zet het museum zich in om beter geschikte deelcollecties op Wikimedia te publiceren.

Het plan voor uploads naar Wikimedia Commons werd op de **Publiekdomeindag** van 2023 (15 februari 2023) gepresenteerd door de projectmedewerker. Helaas werden de uploads via OpenRefine belemmerd door technische problemen, wat leidde tot een evaluatie en aanpassing van de planning. Het is de bedoeling om de relevante afbeeldingen tijdens de verlengingsperiode van het project (januari 2024 - maart 2024) te uploaden.

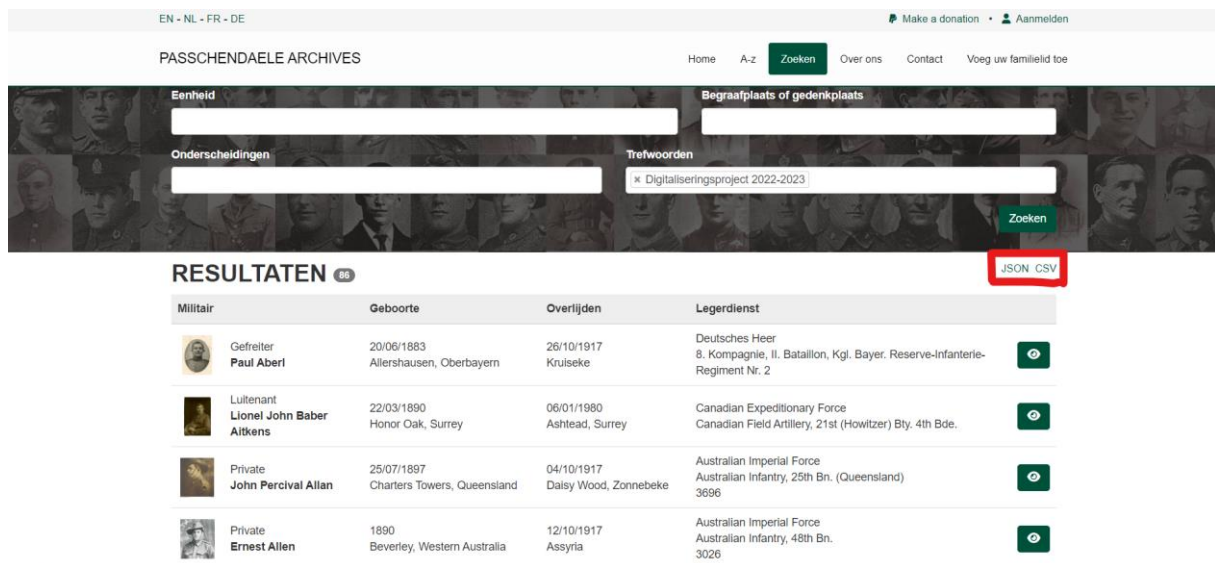
2.2. Persistent identifiers

Voor het project was de interne kennis met betrekking tot *persistent identifiers* (PID's) beperkt. De projectmedewerker onderzocht de mogelijkheden van PID's voor het museum en was aanwezig op de 'studiedag persistente identificatie' van meemoo op 19 september 2023. Na overleg met het museumteam werd beslist om het doel te schrappen en te **herdefiniëren**. Het is momenteel relevanter om een PID-strategie te schrijven. Het snel toewijzen van PID's zonder een **doordachte strategie** is niet bevorderlijk voor de effectiviteit van het proces op lange termijn. Daarnaast is het niet wenselijk om PID's toe te kennen aan objecten die mogelijk herstemd worden (zie HS3, 2.2.).

De PID-strategie is – op het moment van dit schrijven – nog niet afgewerkt. Het doel is om tegen eind maart 2024 een strategievoorstel op te stellen.

2.3. Personendatabase

Het **uploaden** van het onderzoek op de personendatabase Passchendaele Archives liep – voor de hierboven vermelde redenen – vertraging op. Er werd beslist om de personendossiers op te splitsen naar gelang de waarderingscategorieën. Eind 2023 waren **86 dossiers** met een hoge waarderingscategorie ingevoerd. De andere dossiers met waarderingscategorie "B" en daarboven, werden minimaal (d.w.z. met de basisgegevens) ingevoerd. Het museum zal in 2024 de resterende gegevens die gegenereerd werden tijdens het project invoeren op personendatabase. De gegevens in de database zijn nu al **open gepubliceerd**, beschikbaar en herbruikbaar (zie HS 5).

EN - NL - FR - DE Make a donation • Aanmelden

PASSCHENDAELE ARCHIVES Home A-z Zoeken Over ons Contact Voeg uw familielid toe

Eenheid Begraafplaats of gedenkplaats

Onderscheidingen Trefwoorden Zoeken

RESULTATEN 86 JSON CSV

Militair	Geboorte	Overlijden	Legerdienst	
 Gefreiter Paul Aberl	20/06/1883 Allershausen, Oberbayern	26/10/1917 Kruiseke	Deutsches Heer 8. Kompagnie, II. Bataillon, Kgl. Bayer. Reserve-Infanterie-Regiment Nr. 2	
 Luitenant Lionel John Baber Aitkens	22/03/1890 Honor Oak, Surrey	06/01/1980 Ashtead, Surrey	Canadian Expeditionary Force Canadian Field Artillery, 21st (Howitzer) Bty, 4th Bde.	
 Private John Percival Allan	25/07/1897 Charters Towers, Queensland	04/10/1917 Daisy Wood, Zonnebeke	Australian Imperial Force Australian Infantry, 25th Bn. (Queensland) 3696	
 Private Ernest Allen	1890 Beverley, Western Australia	12/10/1917 Assyria	Australian Imperial Force Australian Infantry, 48th Bn. 3026	

Figuur 1: Schermafbeelding van het Passchendaele Archives project. Het rode kader toont de knoppen om JSON- en CSV-bestanden te downloaden ([LINK](#)).

HOOFDSTUK 5 - WP 7 – HERGEBRUIK MOGELIJK MAKEN

1. Doelen en realisaties

Vooropgestelde doelen:	
Nr.	Omschrijving
1.	Concretisering verdere afstemming en afspraken maken voor een koppeling tussen de Passchendaele Archives databank en de Namenlijst van het IFFM (de eigenlijke koppeling valt niet binnen dit project).
2.	Data worden vrij en open aangeboden via CSV, rasterdata en vectordata (geo-informatie van personen die een koppeling hebben met geoportaal) worden via WMS-links vrij aangeboden.
3.	Hergebruik intern: museale verhaallijn in vernieuwing (2024) en toeristische productontwikkeling.

Gerealiseerde doelen:		
Nr.	Beoordeling	Korte verklaring
1.	Geherdefinieerd	Er werden verkennende gesprekken gehouden met het IFFM voor een gezamenlijk projectplan, maar het was niet mogelijk om dit binnen de projecttermijn te voltooien. In de nieuwe beleidsperiode gaat het museum hiermee verder.
2.	Afgewerkt	Alle gegevens van de persoonsverhalen op de databank (zie hoofdstuk 5) zijn downloadbaar via een CSV-bestand. Ook de rasterdata en vectordata worden via WMS-links hierop aangeboden.
3.	Afgewerkt	Intern hergebruik: het project heeft de deelcollectie personalia opengesteld voor... <ul style="list-style-type: none"> • ... een verbetering van de huidige opstelling. • ... een verbetering van het Tyne Cot Cemetery Bezoekerscentrum. • ... de tijdelijke tentoonstelling <i>Echoes of War</i> (2024) • ... de museumvernieuwing (2024) • ... toeristische productontwikkeling.
4.	Extra doel	Onvoorzien extern hergebruik: <ul style="list-style-type: none"> • De resultaten van het project werden hergebruikt door de derde fase van het IIF-project van de Vlaamse Kunstcollectie. De projectmedewerker nam deel aan deze driedelige workshop – LINK. • Delen van projectkennis met geïnteresseerde collega-erfgoedinstellingen in de regio.
5.	Extra doel	Met de ondersteuning van meemoo experimenteerde het museum met de OSLO standaard, vooral met een focus op persoonsgegevens en geografische gegevens. <ul style="list-style-type: none"> • Zie uitleg hieronder (HS5, 2.1.)

2. Verklaring

2.1. De OSLO uitwisselingsstandaard

In oktober 2022 volgde de projectmedewerker het **OSLO-traject van meemoo**. In de vier sessies werd de technologie toegelicht en de werkwijze om gegevens in Linked Open Data om te zetten. Als voorbeelddata werden de gegevens van het [Namen in het Landschap](#) project gebruikt, aangezien de gegevens van het collectieregistratie project nog niet (compleet) voor handen waren. Die gegevens zijn echter gelijkaardig.

In het kader van deze oefening publiceerde het Passchendaele Museum een **usecase** voor het publiceren van geografische gegevens en persoonsgegevens via Linked Open Data, toegespitst op musea die werken met erfgoed met betrekking tot de Eerste Wereldoorlog. Er werd ook een praktische oefening gemaakt voor het **mappen** van persoonsgegevens, organisationele en geografische data naar de OSLO-standaard.

De belangrijkste conclusie van het traject is dat de standaard momenteel nog niet tegemoetkomt aan de noden van het museum. Het museum blijft echter geëngageerd om de **ontwikkeling** van de standaard **op te volgen**. Zo nam de projectmedewerker in 2022-2023 bijvoorbeeld deel aan de vergaderingen over een mogelijke *governance* structuur (1 maart 2023, 15 maart 2023, 20 april 2023, 7 juni 2023 en 22 juni 2023). De kennis in verband met de uitwisselingsstandaard werd opgenomen in het beleidsplan 2024-2028. Ten slotte was de projectmedewerker in verband met zijn OSLO-traject en *usecase* gastspreker op de 'bootcamp open culturele data' van 2023 (2 mei).

Het traject resulteerde in – of wordt vermeld in – de volgende documentatie:

- "[Wegwijs in OSLO](#)" (meemoo, 2022).
- Het [transformatieplan op GitBook](#).
- "[Verslag: OSLO-proefprojecten in de Collectie van de Gentenaar](#)" (meemoo, 2023).

BESLUIT

Dit project, een onderdeel van de subsidie 'inhaalbeweging digitale collectiedata', heeft het museum in staat gesteld een aanzienlijke inhaalbeweging te boeken op diverse terreinen. Concreet heeft het geleid tot het verbeteren van de registratiegraad en registratiekwaliteit binnen de deelcollectie 'personalia', het vergroten van de interne kennis omtrent privacy- en auteursrechten, het vaststellen van een juridisch kader voor mondelinge geschiedenis, het versterken van de interne expertise met betrekking tot objectfotografie, het ontwikkelen van een verbeterde methodologie voor persoonsonderzoek, het verwerven van kennis omtrent *persistent identifiers*, Wikimedia-platformen, en de OLSO-uitwisselingsstandaard.

Tijdens de verlenging van het project blijft het museum zich onverminderd inzetten voor het verwezenlijken van de gestelde doelen. Specifieke aandacht zal worden besteed aan het succesvol voltooien van de nog openstaande doelstellingen van werkpunt 6. Hieronder worden de resultaten van het project kort opgelijst:

Publicaties op de cultureelerfgoedstandaardentoolbox (CEST)

- Projectpagina inhaalbeweging deelcollectie 'personalia' ([LINK](#))
- OSLO in de praktijk bij Namen in het Landschap ([LINK](#))
- Objectnamen in het Passchendaele Museum ([LINK](#))
- Invulboek objecten/Profielen/MMP1917 Trench Art – granaathulzen ([LINK](#))
- Invulboek objecten/Profielen/MMP1917 Medailles ([LINK](#))
- Invulboek objecten/Profielen/MMP1917 Funerair erfgoed ([LINK](#))
- Bestanden in bulk verplaatsen naar één of verschillende doelmappen met Visual Basic for Applications ([LINK](#))

Inhoudelijke verwezenlijkingen:

- Koppelen van de objectnamen thesaurus met de Art & Architecture Thesaurus en dat afstemmen met collega-erfgoedinstellingen;
- Vastleggen van drie dataprofielen gerelateerd aan de collectie;
- Verbeteren van de interne kennis rond privacy en auteursrechten en het creëren van een kader voor mondelinge geschiedenis met hulp van het Red Star Line Museum;
- Uitbouwen van een permanente fotostudio, het verbeteren van de interne kennis rond objectfotografie, het realiseren van 7289 afbeeldingen en uitwerken van een systematische methode voor objectfotografie, nabewerking en metadatering;
- Een oplossing uitwerken voor het verplaatsen van raadplegingsbestanden in bulk;
- Implementeren van een nieuw digitaal preservatiesysteem a.d.h.v. *Fixity Pro*;
- Uitbreiden van de deelcollectie 'personalia' naar 2.640 objecten van 630 personen;
- Verbetering en uitbreiden van de aanwezige onderzoeksprocedure voor persoonsonderzoek;
- Uitvoeren van een waarderingsonderzoek op de collectie 'personalia'
- Onderzoeken van 189 personen gerelateerd aan de deelcollectie personalia;
- Wegwerken van de minimale registratiegraad en het verbeteren via data-opschoning;
- Diepgaande registratie van 635 objecten met de grootste historische waarde;
- Verdiepen van de interne kennis rond Wikidata en Wikimedia Commons;
- Verdiepen van de interne kennis rond *persistent identifiers*;
- Invoeren van 86 dossiers op de personendatabank Passchendaele Archives;
- Open publiceren van de persoonsgegevens, rasterdata en vectordata;
- Deelname aan de fase 3 van het IIIF-Project van de Vlaamse Kunstcollectie aan de hand van de geproduceerde collectiedata;
- Deelname aan het OLSO-traject van meemoo en het uitwerken van een *usecase* voor historische musea en persoonsverhalen.